2026D34270

INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

De vaste commissie voor Economische Zaken heeft een aantal vragen en opmerkingen aan de Minister van Economische Zaken over de Geannoteerde Agenda informele Raad voor Concurrentievermogen 9 en 10 juli 2026 (Kamerstuk 21 501-30, nr. 706).

De voorzitter van de commissie,
Van Eijk

De griffier van de commissie,
Reinders

Inhoudsopgave

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties
Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de PRO-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie
II Antwoord/Reactie van de Minister

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

Financieringskloof

De leden van de D66-fractie lezen dat het kabinet zich blijft inzetten voor de verdieping van de Europese kapitaalmarktunie en pleit voor opschalingsfinanciering, onder meer via blended finance. Deze leden delen deze inzet. De financieringskloof is een van de grootste remmen op ons verdienvermogen. Tegelijk constateren zij dat de kapitaalmarktunie al jaren wordt bepleit zonder dat het tempo navenant is, en dat het financieringsinstrumentarium, nationaal én Europees, sterk versnipperd is. Zij hebben hierover een aantal vragen. Welke concrete en afdwingbare stappen zal de Minister in de Raad bepleiten om de kapitaalmarktunie, inclusief de spaar- en investeringsunie, daadwerkelijk te realiseren, en is zij bereid zich in te zetten voor een heldere deadline? Hoe voorkomt de Minister dat de vele nationale en Europese financieringsinstrumenten het landschap verder versnipperen, en hoe borgt zij dat zij samen genoeg schaal bieden om scale-ups met een grote kapitaalbehoefte in Nederland te houden?

Verduurzaming industrie

De leden van de D66-fractie lezen dat het kabinet verduurzaming en concurrentievermogen hand in hand ziet gaan. Deze leden onderschrijven dit, maar leggen de nadruk anders: verduurzaming is niet primair een kostenpost die de industrie moet overleven, maar de motor van toekomstig verdienvermogen en de snelste route naar minder afhankelijkheid van fossiele import. Zij constateren dat netcongestie en de trage uitrol van hernieuwbare energie de verduurzaming van de industrie juist afremmen – in de regionale industrie kan een groot deel van de verduurzamingsplannen niet tijdig doorgaan. Zij hebben hierover een aantal vragen. Hoe zet de Minister zich in de Raad in voor een versnelde uitrol van hernieuwbare energie, elektrificatie en netinfrastructuur, zodat verduurzaming de Europese industrie vooruithelpt in plaats van dat de transitie op de rem blijft staan? Deelt de Minister de opvatting dat het concurrerend houden van de industrie geen argument mag zijn om het verduurzamingsraamwerk af te zwakken, en is zij bereid te bepleiten dat publieke steun aan de energie-intensieve industrie gekoppeld wordt aan concrete verduurzamingsstappen?

Interne markt

De leden van de D66-fractie lezen dat Nederland zich in zal zetten voor concrete acties die de interne marktwerking bevorderen en daarnaast de eigen verantwoordelijkheid van lidstaten zal bepleiten. Dit zijn belangrijke stappen, de interne markt is immers het fundament van de Europese Unie, maar toch liggen er vaak nog forse handelsbarrières. Nederland is

een van de lidstaten die vooroploopt op dit vlak. Zo haalde in een recent artikel de Europese Centrale Bank Nederland nog aan als maatstaf voor een land met lage frictie. De leden van de D66-fractie zijn positief over het feit dat Nederland deze unieke positie inzet om een aanjagersrol op zich te nemen. Zij hebben hierover een aantal vragen. Welke concrete acties zal de Minister voorstellen in de Raad om de interne marktwerking te bevorderen? Op welke wijze verwacht de Minister te realiseren dat lidstaten die meer frictie op de interne markt creëren verantwoordelijkheid zullen nemen? Welke voorstellen zal zij doen die een sterker verantwoordelijkheidsgevoel voor lidstaten zullen stimuleren? Is de Minister bereid om hierbij aantoonbaar succesvolle maatregelen uit de interne-marktactieagenda uit te wisselen met andere lidstaten?

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de Raad voor Concurrentievermogen van 9 en 10 juli 2026. Deze leden hebben hierover nog vragen en opmerkingen.

De leden van de VVD-fractie lezen dat het kabinet tijdens het agendapunt «financieringskloof voor opschaling in Europa» wil pleiten voor aanpassing van de definitie van ondernemingen in moeilijkheden. Deze leden steunen dit voornemen. Tijdens de afgelopen Raad voor Concurrentievermogen zou de Europese Commissie al hebben aangegeven de definitie te willen aanpassen. Waar wil het kabinet tijdens de aankomende Raad precies op inzetten? En wanneer verwacht het kabinet resultaten van de Europese Commissie?

Tijdens het schriftelijk overleg voor de laatste Raad voor Concurrentievermogen is in reactie op vragen van de leden van de VVD-fractie toegezegd een overzicht met de Kamer te delen van EU-regels die inmiddels zijn afgeschaft, zodra de verantwoordelijk Eurocommissaris dit, zoals beloofd aan de Raad, met de Raad heeft gedeeld. Is dit overzicht inmiddels met de Raad gedeeld? Zo ja, kan dit dan met de Kamer worden gedeeld, zoals toegezegd? Zo nee, is het kabinet bereid de Eurocommissaris te herinneren aan deze belofte? Hoe verloopt de uitvoering van de motie-Becker (Kamerstuk 36 866, nr. 5) over het smeden van een kopgroep in Europa voor het verminderen van de regeldruk?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PRO-fractie

De leden van de PRO-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de informele Raad voor Concurrentievermogen van 9 en 10 juli 2026. Zij hebben hierover nog enkele vragen.

De leden van de PRO-fractie maken zich zorgen over de wijze waarop de Europese Commissie via de zogenoemde omnibusvoorstellen in hoog tempo bestaande wetgeving herziet of schrapt die vaak dient ter bescherming van het milieu, de gezondheid en de positie van werknemers. Zij wijzen in dat verband op de recente signalering van de Sociaal-Economische Raad (SER), waarin wordt gewaarschuwd dat de opeenstapeling van omnibusvoorstellen en andere versnelde herzieningen van bestaande Europese regelgeving ten koste dreigt te gaan van de zorgvuldigheid, voorspelbaarheid en kwaliteit van Europese wetgeving. Volgens de SER dreigen fundamentele beginselen van betere regelgeving, zoals gedegen impactanalyses, uitvoerbare wetgeving, voldoende consultatie en rechtszekerheid, steeds vaker ondergeschikt te raken aan de wens om regelgeving snel aan te passen. Dat leidt volgens de SER niet alleen tot onzekerheid bij bedrijven en andere maatschappelijke partijen, maar ondermijnt ook het vertrouwen in de Europese

rechtsorde. Hoe beoordeelt de Minister deze analyse van de SER? Kan de Minister een reactie geven op de SER-brief van 25 juni? Deelt de Minister de opvatting dat voorspelbare en stabiele regelgeving juist een belangrijke vestigingsfactor is voor bedrijven en daarmee onderdeel vormt van een sterk Europees concurrentievermogen?

De leden van de PRO-fractie vragen of de Minister bereid is zich er in Brussel voor in te zetten dat ook toekomstige omnibusvoorstellen volledig worden getoetst aan de uitgangspunten van Better Regulation, waaronder een volwaardige impactanalyse, een zorgvuldige consultatie van stakeholders en een gedegen beoordeling van de gevolgen voor investeringszekerheid en uitvoerbaarheid? Kan de Minister daarnaast aangeven hoe wordt voorkomen dat bedrijven die reeds hebben geïnvesteerd in de naleving van Europese regelgeving, door tussentijdse ingrijpende wijzigingen op achterstand worden gezet ten opzichte van ondernemingen die dergelijke investeringen hebben uitgesteld? Deelt de Minister de opvatting dat dit een ongewenst signaal afgeeft aan ondernemingen die juist tijdig hebben gehandeld?

De leden van de PRO-fractie lezen dat tijdens de Raad zal worden gesproken over de weerbaarheid en het concurrentievermogen van de Europese industrie. Tegen deze achtergrond vragen zij hoe de Minister aankijkt tegen de oproep van de Duitse bondskanselier Merz om de Europese Unie assertiever te laten optreden ten aanzien van China. De Europese Commissie heeft aangekondigd de dialoog met China te willen intensiveren. Welke concrete doelstellingen ziet de Minister voor deze dialoog? Waar liggen volgens de Minister de mogelijkheden om de economische positie van Europa tegenover China daadwerkelijk te versterken?

De leden van de PRO-fractie zouden verder graag een bredere reflectie van de Minister ontvangen op wat inmiddels is gaan heten de *China Shock 2.0*, waarbij omvangrijke Chinese overcapaciteit – mede als gevolg van staatssteun en een zwakke binnenlandse vraag – haar weg vindt naar de Europese markt. Deze leden maken zich zorgen over de gevolgen hiervan voor de Europese industrie, in het bijzonder voor energie-intensieve sectoren zoals de chemie, maar ook voor andere strategische industrieën die cruciaal zijn voor de groene en digitale transitie. Hoe beoordeelt de Minister de risico's van een China Shock 2.0 voor de Nederlandse en Europese economie? Beschikt de Minister over een analyse van de sectoren die hiervoor het meest kwetsbaar zijn? Welke lessen trekt de Minister uit de eerdere China Shock voor het huidige Europese industriebeleid?

De leden van de PRO-fractie vragen voorts welke aanvullende maatregelen de Minister noodzakelijk acht om te voorkomen dat Europese bedrijven worden weggeconcurreerd door structureel gesubsidieerde of onder de kostprijs aangeboden Chinese producten. Is de Minister van mening dat de huidige Europese handelsdefensieve instrumenten hiervoor toereikend zijn, of ziet de Minister aanleiding om deze verder te versterken? Welke rol ziet de Minister daarbij voor een meer proactieve inzet van de Europese Commissie, bijvoorbeeld door eerder gebruik te maken van anti-dumping- en anti-subsidie-instrumenten of door strategische sectoren beter te beschermen tegen marktverstoringen? Ziet de Minister daarnaast aanleiding om de Europese instrumenten voor screening van inkomende buitenlandse investeringen (FDI), de coördinatie van uitgaande investeringen en de aanpak van economische dwang verder te versterken? Welke concrete voorstellen zal de Minister daarvoor in Europees verband steunen? En hoe wil de Minister ervoor zorgen dat de Europese Unie meer met één stem spreekt en een sterkere vuist kan

maken tegenover China? Erkent de Minister dat daarvoor ook meer Europese coördinatie op het gebied van handel, industriebeleid en economische veiligheid noodzakelijk is?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de Raad voor Concurrentievermogen van 9 en 10 juli. Zij wensen Ierland veel succes met het komende voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie en spreken de hoop uit dat in de komende periode belangrijke stappen kunnen worden gezet op het gebied van de verdere verdieping van de interne markt en de verdere integratie van de Europese kapitaalmarkt. Deze leden hebben naar aanleiding van de agenda nog enkele vragen.

Financieringskloof Opschaling Europa

De leden van de CDA-fractie juichen het toe dat tijdens de Raad wordt gesproken over de financieringskloof voor opschaling van innovatieve ondernemingen in Europa. Zij ondersteunen de inzet van het kabinet om deze kloof te verkleinen. Deze leden zijn van mening dat verdere integratie van de Europese kapitaalmarkt hierbij een belangrijke randvoorwaarde is. Nederland heeft zich samen met de E6-landen nadrukkelijk ingezet om deze discussie te versnellen en de leden van de CDA-fractie waarderen deze voortrekkersrol.

De leden van de CDA-Fractie vragen in hoeverre het kabinet het realistisch acht dat tijdens het Ierse voorzitterschap stevige voortgang of zelfs een akkoord kan worden bereikt op onderdelen van de agenda voor verdere kapitaalmarktintegratie. Op welke dossiers verwacht het kabinet de grootste stappen? Daarnaast vragen deze leden welke lidstaten Nederland actief probeert te betrekken bij een kopgroep die verdere integratie van de kapitaalmarkt wil versnellen.

De leden van de CDA-fractie waarderen de inzet van het kabinet om herhaaldelijk aandacht te vragen voor de definitie van Ondernemingen in Moeilijkheden (OiM). Deze leden zijn verheugd dat de Europese Commissie voornemens is deze definitie aan te passen. Wel vragen deze leden naar het concrete tijdpad. Wanneer verwacht het kabinet dat de aangepaste definitie daadwerkelijk in werking zal treden?

Daarnaast vragen de leden van de CDA-Fractie welke mogelijkheden het kabinet ziet om in de tussenliggende periode start-ups en scale-ups beter te ondersteunen en begeleiden zodat ze niet ten onrechte als OiM worden aangemerkt?

De leden van de CDA-fractie merken op dat alleen het wegnemen van de financieringskloof en aanpassingen OiM definitie nog niet voldoende is om Europese start-ups en scale-ups succesvol te laten doorgroeien. Ook uiteenlopende nationale regels vormen nog altijd een belangrijke belemmering voor grensoverschrijdend ondernemen. Wordt in Europees verband gewerkt aan een bredere inventarisatie van deze knelpunten? Zo ja, welke rol speelt Nederland daarbij? Ziet het kabinet mogelijkheden om ook regelgeving op terreinen als accountingregels, ondernemingsrecht en andere administratieve verplichtingen verder te harmoniseren?

De leden van de CDA Fractie vragen welke rol het kabinet daarbij ziet voor het aangekondigde 28e regime. Op welke onderdelen verwacht het kabinet dat dit regime daadwerkelijk een verschil kan maken voor Europese start-ups en scale-ups?

Verduurzaming Industrie

De leden van de CDA-fractie vragen het kabinet een inschatting te geven van de voortgang van de onderhandelingen over de Industrial Accelerator Act. In welke fase bevinden de onderhandelingen zich en hoe realistisch acht het kabinet het dat op afzienbare termijn overeenstemming wordt bereikt?

De leden van de CDA-fractie vragen voorts wat de inzet van het kabinet is bij de verdere onderhandelingen. Op welke onderdelen zet Nederland in om tot een akkoord te komen en welke concrete knelpunten of verschillen van inzicht tussen de lidstaten voorziet het kabinet? Verwacht het kabinet dat deze knelpunten tijdens het Ierse voorzitterschap kunnen worden opgelost en verwacht het kabinet dat de beoogde deadline van eind 2026 haalbaar is?

Interne Markt

De leden van de CDA-fractie zien grote waarde in het verder harmoniseren van de interne markt om handelsbelemmeringen weg te nemen, de productiviteit te verhogen en het concurrentievermogen van Europa te versterken. Zij verwelkomen daarom de routekaart *«Een Europa, één markt»*. Deze leden onderschrijven het belang van duidelijke doelstellingen, concrete acties en periodieke evaluaties om de voortgang te bewaken. Tegelijkertijd merken zij op dat de daadwerkelijke voortgang uiteindelijk afhankelijk is van de inzet van de individuele lidstaten.

De leden van de CDA-fractie vragen hoe de Minister aankijkt tegen de voortgang van de uitvoering van de routekaart. Indien de voortgang achterblijft, ziet het kabinet dan mogelijkheden om, naar analogie van de samenwerking binnen de E6 op het terrein van de kapitaalmarktunie, met een kopgroep van lidstaten verdere integratie te versnellen? Zo ja, op welke onderdelen van de interne markt acht het kabinet een dergelijke aanpak het meest kansrijk? Ziet het kabinet daarbij bijvoorbeeld mogelijkheden om met een kopgroep voortgang te boeken op het 28e regime of de Industrial Accelerator Act, of acht het kabinet andere dossiers hiervoor meer geschikt?

Uitbreiding technologiegebieden wet Vifo

De leden van de CDA-fractie begrijpen en steunen de keuze van het kabinet om, gelet op de nationale veiligheidsbelangen, vooruitlopend op de implementatie van de herziene Europese screeningsverordening aanvullende technologiegebieden onder de Wet Vifo te brengen. Tegelijkertijd achten deze leden het van belang dat de Europese aanpak van investeringsscreening niet onnodig uiteen gaat lopen. Kan het kabinet aangeven welke inzet het kabinet pleegt om ook andere lidstaten ertoe te bewegen deze aanvullende technologiegebieden onderdeel te maken van hun nationale screeningsmechanismen? Welke mogelijkheden ziet het kabinet om hierover binnen de Raad afspraken te maken, zodat zowel de economische veiligheid als een gelijk speelveld op de interne markt worden versterkt? Met welke lidstaten verwacht het kabinet hierbij het meest succesvol te kunnen optrekken?

Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie

De leden van de BBB-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de informele Raad voor Concurrentievermogen van 9 en 10 juli 2026. Deze leden onderschrijven het belang van een sterke Europese interne markt en een concurrerende industrie, maar

benadrukken dat nieuwe Europese plannen merkbaar moeten bijdragen aan lagere lasten, betaalbare energie, investeringen en groeikansen voor Nederlandse ondernemers. Zij hebben hierover nog enkele vragen.

De leden van de BBB-fractie lezen dat tijdens de Raad wordt gesproken over de financieringskloof voor Europese scale-ups en dat Nederland inzet op blended finance, Invest-NL, institutioneel kapitaal en Europese fondsen. Kan de Minister aangeven welk concreet financieringsprobleem met ieder van deze instrumenten wordt opgelost en hoe wordt voorkomen dat publieke regelingen elkaar overlappen of vooral financiering vervangen die ook uit de markt had kunnen komen? Hoe wordt daarbij geborgd dat ook Nederlandse mkb-bedrijven en scale-ups buiten de bekende technologische regio's toegang krijgen tot groeikapitaal? Kan de Minister daarnaast aangeven wanneer de Europese Commissie de aangekondigde aanpassing van de definitie van een onderneming in moeilijkheden presenteert en welke oplossing voor Nederland minimaal noodzakelijk is?

De leden van de BBB-fractie lezen dat het kabinet verduurzaming en concurrentievermogen hand in hand wil laten gaan. Deze leden merken op dat de Nederlandse industrie juist zwaar wordt geraakt door hoge energieprijzen, netcongestie, trage vergunningverlening en verschillen in steunmogelijkheden tussen lidstaten. Welke concrete inzet heeft Nederland tijdens deze Raad om de energieprijsverschillen binnen Europa te verkleinen en een gelijk speelveld te beschermen? Kan de Minister bevestigen dat Nederland bij de Industrial Accelerator Act zal inzetten op technologieneutraliteit, uitvoerbare regels en voldoende ruimte voor bestaande energie-intensieve industrie, en zich zal verzetten tegen aanvullende verplichtingen zolang cruciale randvoorwaarden zoals netcapaciteit en betaalbare energie niet op orde zijn?

De leden van de BBB-fractie lezen tot slot dat de Europese instellingen via de routekaart *One Europe, One Market* snel politieke akkoorden willen bereiken over een groot aantal nieuwe voorstellen, terwijl tegelijkertijd wordt gesproken over vereenvoudiging en vermindering van regeldruk. Hoe voorkomt het kabinet dat deze snelheid ten koste gaat van zorgvuldige effectbeoordelingen, uitvoerbaarheid en betrokkenheid van ondernemers? Deelt de Minister de zorgen van de SER over de kwaliteit van het Europese wetgevingsproces? Kan zij toezeggen dat Nederland alleen instemt met nieuwe interne-marktwetgeving wanneer aantoonbaar is dat deze bestaande belemmeringen en administratieve lasten vermindert, en niet leidt tot een nieuwe laag Europese regels voor het mkb?

II Antwoord/Reactie van de Minister